

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nebrancate se refușă. Articoll nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond.

Deak și naționalitățile.

Sibiu, 15 Maiu n.

Partidul liberal de la noi, care a dat până eri guvernele țerii cu începere de la anul 1867, se laudă că e moștenitorul politiceii lui Deak Ferencz, de ale cărui principii zice că e condus în afacerile publice. Partidul independent earăși, care va da probabil guvernul de mâne al țerii, se laudă că e depositearul politiceii și al principiilor lui Kossuth Lajos.

Deputatul naționalist român Dr. Stefan C. Pop li-a spus-o însă în dietă și unora și altora, și celor din partidul liberal, și celor din partidul independent, că *abusează* numai de numele marilor înaintași, folosindu-i drept firmă, pentru-că în chestia națională nici Deak Ferencz n'a avut politica pe care o urmărește partidul liberal, și nici Kossuth Lajos politica urmată de partidul care i poartă numele. Nici unul nici altul n'a voit magiarizarea popórelor nemagiare din Ungaria!

S'au aflat apoi gazete magiare cari au scris, că nu e adevărat aceea ce a spus deputatul Stefan C. Pop, pentru-că atât Deak, cât și Kossuth, au voit o Ungarie ai cărei fii toți se vorbescă ungurește!

Unde e adevărul? Și pe o parte și pe alta. Au voit, cu adevărat, magiarizarea țerii întregi, și Deak și Kossuth, însă pe la începutul carierei lor politice, când nu cunoșteau puterea de rezistență a popórelor nemagiare. Vorbirile lui Deak și Kossuth, rostite pe la anii 1837—48, nu sunt întru nimica mai pe jos de cât ale celor mai înfocăți și înfocăți de astăzi. Și ei cereau pe atunci o țară și un popor, *popor magiar*. Dar cu trecerea anilor s'au convins că doresc lucruri nerealisabile, că cer aceea ce e imposibil, și astfel au schimbat tonul și politica față de naționalități.

Așa a ajuns apoi Deak Ferencz să pledeze la discuția asupra legii despre statificarea justiției, pentru îndreptățirea cererii venite din partea

deputaților naționalisti români și sârbi, ca judecătoria să cunoscă limba popóruului cu care vin în coatingere, și să spună, că *curțile cu jurați*, a căror introducere se dorea mult încă pe atunci, numai așa vor fi de folos popóruului de la țară, dacă în fața lor *pertractările vor decurge în limba celor interesați*, și dacă limba acesta o vor înțelege toți cei cu rol la aceste judecătoria.

Ce suprinde ar fi pentru Deak, dacă ar pute învia și ar vedea ce s'a făcut în privința acesta din partea urmașilor, cari și-au bătut numai joc de acesta frumósă instituțiune, introducând la pertractare, nu limba celor interesați, ci folosirea *tălmacilor*, cu ajutorul cărora se face legătura între acușați și jurați, întră martori și judecătoria!

Așa a ajuns Deak Ferencz să pledeze la discuția asupra budgetului de pe anul 1872 pentru admiterea limbei sârbești ca limbă de propunere la un gimnasiu de stat pe care guvernul voia să l înființeze în *Neoplanta*, spunând cu ocaziunea aceea, că „dacă s'ar afla în țară 300 de gimnasii, dacă s'ar afla atâtea, ca tot la șese mile de pământ să fie unul, dacă în gimnasiul din cutare ținut nu se propune în limba, ori cel puțin mai mult în limba care formează limba popóruului din acel ținut, atunci fără îndoială că se face cu *grea promovarea culturai*”, ear' la alt loc al vorbirii următoarele: „Dacă voim să câștigăm pe partea noastră naționalitățile, nu aceea e calea, ca *cu tot prețul să le magiarisăm*, ci aceea, ca raporturile magiare să fie plăcute pentru ele. Pentru-că două lucruri ne sunt clare: a voi să le nimicim e o barbarie păgână, chiar și atunci când n'ar fi atât de număróse, în cât *nimicirea lor e imposibilă*, ear' a ni-le face dușmane, nu ne zace în interes!”

Așa cugeta Deak Ferencz, firește, nu înfocatul tiner Deak de la 1838, ci *pășitul* bărbat de stat Deak de la 1872. Ear' într'un articol separat vom arăta cum cugeta și Kossuth Lajos, asemenea după pășaniile prin cari a trecut. Ambii au înțeles, că *nimicirea popórelor nemagiare din patrie e cu-*

rată imposibilitate, ear' înstrăinarea lor de către Magiari e păgubitóre pentru înseși interesele națiunii magiare. De mirat e numai, cum de nu n'nteg lucrul acesta și politicianii magiari de astăzi?!

Vorbirea deputatului Dr. Stefan C. Pop

rostită în 8 Maiu n. în parlamentul ungar, la discuția asupra adresei.

Onorată dietă! Cu permisiunea on. diete îmi voi lua libertatea a mi desfășura punctul de vedere față de proiectul de adresă al coaliției. Mă îndemnă la cuvânt mai ales vorbirile de Sâmbăta, rostite de către ministrul-president contele Tisza István și baronul Bánffy D. z. c.

Ministrul president contele Tisza István a riscat declarațiunea, că numai aceia pot fi fii credincioși acestei patrii, cari nu formează partid naționalist separat, ci s'alătură la câte un alt partid magiar. (Așa-i! în drépta și 'n stânga). Să-mi fie permis, onorată dietă, a arăta cât de eronată este părerea acesta. (Mișcare 'n stânga). Designeze ne domnul ministru president partidul, pe care ni l recomandă, designeze-ne pe acel partid, care reprezintă, cultivă și apără interesele legale și juste ale naționalităților în această dietă! Voi dovedi cu isvóre, că acest partid nu pôte fi partidul liberal, care susține despresine, că stând pe basă 67-istă este exclusivul reprezentant și depositear al constituționalismului nostru după în legislațiunea anilor 1867 și 1868, și că în spiritul acestor legi crede a se pute edifica Ungaria în conformitate cu spiritul și intențiunile celebrului întemeietor al acestei mărețe opere: Deak Ferencz.

Să examinăm deci, onorată dietă, cum se asămănă principiile propagate de Deak Ferencz cu principiile profesate azi de partidul liberal?

Onorată dietă! Când s'a lășit vestea, că Români, rupând cu pasivitatea, vor să iee parte la luptele parlamentare, hotărîrea acesta a produs cel mai pregnant resens tocmai în partidul liberal. (Sgomot în drépta, și 'n stânga. Presidentul sună).

Madarász József: O știau bine!

Stefan C. Pop: Până când, onorată dietă, tocmai acel mare spirit, la care se pro-

voca partidul liberal, Deak Ferencz, a zis că ar privi de nefericire națională dacă naționalitățile n'ar lua parte la lupta constituțională. Și, ca să vedeți cât de admirabil s'a exprimat, voi fi atât de liber să cetesc cuvânt de cuvânt pasagele ce se referesc la acesta: „Ași regreta adânc, dacă Românii vor rămâne la o parte de la alegeri, pentru-că dorește, ca organizațiunea constituțională a patriei noastre, care se estinde asupra fie-cărui cetățean de altă naționalitate, să se mențină de fapt în practică. Patria are lipsă de pace, și ceea-ce este de făcut, asta pe cale frățesoă, sine ira et studio, în deplină înțelegere cu concetățenii nostri trebuie făcut”. (Aprobări în drépta și 'n stânga).

Așa a resonat, on. dietă, Deak Ferencz, la care se provocă partidul liberal. Era îngrijorat că Românii se vor retrage de la viața publică, până-ce partidului liberal, care de altfel își recrutază membrii tocmai din cercurile naționalităților, i-ar plăcea acesta. (Sgomot în drépta. Presidentul sună).

Onorată dietă! Ce s'a întâmplat în țară după enunțarea acestor mari principii? S'a adus în 1874 legea electorală, cu privire la care fruntașul opoziției aliati însuși a zis, că acesta asigură dreptul de vot numai unei clase privilegiate, în vreme ce masa, grosul popóruului, se esclude din șanțurile constituțiunei. Ba, mergând atunci mai departe, on. dietă, s'au înființat două sisteme, și pentru părțile ardenele s'a făcut un cens mult mai urcat de cât în avata Ungarie. (Contestări sgomotoase în drépta și în stânga).

Gajáry Géza: Tocmai din contră! (Strigăte în drépta: E cu mult mai scăzut! Sgomot. Presidentul sună).

Stefan C. Pop: Tóte acestea se pot constata neîndoios din statistică. Trist vorbește statistica acesta, cum în Ardeal sunt multe comune, unde pe cuvântul că e nemeș, porcarul satului are drept de vot, ear' popóruul întreg n'are nici un drept. (Strigăte în stânga: Un drept vechi! Sgomot. Presidentul sună).

On. partid liberal mergând mai departe a făcut și aceea ce Tisza Kálmán, de-și acesta a fost supranumit și zdrobitor al naționalităților, în cursul guvernării sale de 15 ani n'a cutezat să facă, a zădărnici posibilitatea de întrunire a naționalităților și mai ales a Românilor, ca să nu se pótă întruni pentru

FOIȘORĂ

Sta și activitatea sf. apostol Petru

(După sf. scriptură).

De Ioan Stanciu.

Deja a doua zi d pă această întâmplare cu Ioan evangelistul, cu Andrei și cu pătră spre Galileia (Ioan I. 43). În derul călătoriei chiamă Iisus pe Filip și pe Satandil, ear' Petru și soții văzând că numai cu un cuvânt îi cucerește, se miră și nu-și pot înțea cele întâmplare.

Christos îi liniștește spunându-le că o să vadă mai mari lucruri de cât acestea. Adevăr, adevăr zic vouă, de acum veți vedea cerul deschizându-se și pe fingerii lui Dzeu coborându-se și pogorându-se preste Fiul omului!

Despre ce au mai vorbit, și ce s'a mai mai întâmplat cu acesta sfântă societate în decursul călătoriei, nu știm. Evangeliile ne indică numai atât, că a treia zi după chiamarea lui Filip și a lui Natanail, Invătătorul cu primii sei invătăței se afla la o nuntă în Cana, un orașel din Galileia situat spre

nord de la Nazaret. Aici ved ucenicii prima minune a Mântuitorului, care prefăce apa în vin. El încep a crede (Ioan II. 11) fără a cerceta:

Apropiindu-se Paștile Iudeilor, Iisus cu maică-să, cu rudeniile și cu invătăței Sei, condus probabil de Petru, merge în Capernaum, de unde după un mic repaus în casa acestuia p'ecă prin Samaria spre Ierusalim (Ioan II. 12). Petru a fost de față când Invătătorul mârșit de sacrilegiul ce se făcea în templu, scote afară și sbicie pe schimbătorii de bani și pe negustor'i. (Ioan II. 13 sq.) Invătăței îi admirau. Pășirea resolută și energia Lui îi puneau în urmă, ear' minunile s'evărșite de El cât a stat în Ierusalim și invătățurile Lui convingătoare, îi făceau să credă tot mai tare în Mesia. Petru și soții sei vede în El nu numai un erou național, ci și un profeet mare, care are îndrăsnela de a sbicie scăderile chiar și ale fariseilor și ale cărturarilor. El devine în ochi lor un om drept, care nu are în vedere că cineva e din școlă Lui Hillel, sau din a lui Sammal, care nu ia în considerare avuția, sau fățărnicia.

După vreo câteva luni petrecute în diferitele locuri în Iudeia, unde până ce Iisus învăța, invătăței botezau mulțimea (Ioan III

22 sq IV 2), Mântuitorul prin Samaria (Io. IV 7 sq) se reîntorce în Galileia, unde invătăței se despart de El și mergând la familiile lor cu bucurie vestesc faptele și minunile s'evărșite de El.

Petru încă se reîntorce la ai sei în Capernaum și nu numai acestora, ci tuturor celor cunoscuți le enaréză înțelepciunea și puterea de a face minuni a Mântuitorului. De-și evangeliile nu ne încredințază, totuși trebuie să deducem, că în urma cuvintelor sale basate pe o sdevărată credință „un om de bun neam” din Capernaum a alergat să ceră ajutorul Mântuitorului (Ioan IV. 47 sq).

Petru își continuă meseria intreruptă. În societatea celorlalți invătăței el adese-ori va fi vorbit despre Mesia. Acești oameni simpli, necultivați, erau sinceri și de natură donăți cu o judecată sănătoasă.

Ei erau convinși că Iisus nu face minuni cu puterile lui Belesbub, precum susțineau fariseii, ci cu ale lui Iehova, care L'a trimis spre mântuirea neamului lui Israil. Petru de sigur adese-ori cu mândria unui Iudeu plin de speranță s'a gândit la acest erou înzestrat cu calități supranaturale și la timpul apropiat, când El va domni glorios pe tronul Sionului.

După-ce Iisus se reîntorce din a doua călătorie de la Ierusalim, unde „s'a suit la s'erbătórea iudeilor” (Ioan V. 1), află pe Petru și pe fratele seu Andrei pescuind pe lacul Genesaretului. Ca mai totdeauna, se urcă pe corabia invătăcelului iubit și în pilde și parabole învață popóru adunat pe țărmul lacului (Lc. V. 3). Adevărurile comunicate ascultătorilor le întărește și cu o minune. Demandă lui Petru să arunce mrejele în apă spre pescuire, ear' acesta se supune poruncei, de și i-se pare că nu va avea nici un rezultat, „fiind-că totă nóptea s'a ostenit și n'a prins nimic.” Inseși puterea lui Dzeu se arată. De mulțimea peștilor Petru cu ajutorul mai multora abia pôte scote mreja, care începea a se rupe. Inspăimântat de acesta minune el se aruncă la picioarele Mântuitorului exclamând: „Ești de la mine, că om păcătoș sunt, Dómné!” (Lc. V. 8.). (Va urma.)

Vorbe înțelepte.

Bate la ușa învățatului, dar' nu bate la ușa bogatului.

Omul numai atunci începe să fie ceva, când înțelege că nu e nimic.

apărarea intereselor lor. Cu ordin guvernial ministrul Hieronymi a căleat în picior dreptul de asociere și întrunire, numai ca să amuțiască glasul Românilor, care 'i era neplăcut. (Sgomot).

O voce (din drépta): Ați voit să mergeți cu memorandumul la Împăratul! (Sgomot).
 Presidentul: Rog liniște!

(Va urma).

De la conferențele învățătorești.

Cercul Sibiu.

Sibiu, 23 April v. 1905.
 (Urmare).

Frumoși vorbiri de deschid. ascultată cu atențiunea cuvenită i-a urmat constituirea biroului, alegându-se notari: Candid Popa și Iosif Stoica, ear' verificatori ai protocoalelor: Lazar Negriță și Nicolae Iordan.

Cetindu-se apelul nominal se constată, că sunt prezenți din ambele protopopiate 70 învățatori, ear' absenți 11, anume: a) din protopopiatul Sibiului: 1. Aurelia Săvoiu din Bungard. 2. Ioan Belacu din Lomnăș (cu scusă). 3. Ioan Vițălaru din Poplaca. 4. Alexandru Popa din Poplaca (cu scusă). 5. Eugen Crăciun din Rășinari (cu scusă). 6. Nicolae Stoica din Șura mare. 7. Elena Barb din Tălmăcel. 8. Vasile Popa din Vurpăr; b) din protopopiatul Avrighului: 9. Nicolae Giurca din Ucea-inferioară. 10. George Bărbat din Ucea-superioară. 11. Ioan Banciu din Viștea-superioară.

Se mai anunță de prezenți la această conferență: 1. Emil Mandocșa, tractul Agnita. 2. Valeriu Bonea, tractul Agnita. 3. George Buca, tractul Făgăraș. 4. Sebastian Stan, tractul Făgăraș. 5. Vasile Văja, tractul Făgăraș. 6. George Jugărean, tractul Ilia.

Conferența ia cu plăcere act de prezența domnului protopop Ioan Căndea, care ne-a onorat cu participarea la toate ședințele, tot asemenea se la act și de prezența parohilor Vasile Maxim din Avrigh, Const. Prie din Săcădate și Nicolae Bergezan din Porumbacu-nou.

În finalul programului lucrărilor prezentat de el comisarul se pune la ordine tema: „Cum își poate învățătorii câștiga iubirea și încrederea la popor?” dată spre lucrare membrilor Maria Poplăcenel și Stefan Frăncu.

Dându-se cuvânt mai întâi învățătorei Poplăcenel, acesta în tractatul său lucrat cu mult zel și pricepere scote la ivelă, că învățătorii își poate câștiga iubire și încredere la popor fiind de un caracter rezolut, constant, consecvent și religios-moral, prin cultură multilaterală, prin onestitate, blândețe și alipire către biserică, primind cu exemplul viu și sfatul, prin împlinirea conștiinței a chemării în și afară de școală, prin ținerea de prelegeri publice despre îmbrățișarea meseriei, comerțului, purtarea unei economii raționale, din sfera igieniei, creșterii fiilor în familie, combaterea alcoolismului, luxului, superstițiilor și altor porniri rele la popor, în fine prin aranjarea de producțiuni școlare cu elevii.

În recenziunea asupra acestei teme citită de Aurel Barb, cum și prin vorbitorii Eugen Popescu și Iosif Stoica se constată, că tema a fost bine lucrată și merită să fie dată publicității.

A urmat a doua temă tot de acest cuprins, elaborată de Stefan Frăncu. Acesta constată în lucrarea sa, respective combate discordia dintr-un paroh și învățătoriu, apoi dintr-unii doi și popor, judecata poporului asupra inteligenței, certele confesionale, necercetarea producțiilor unii la alții, recomandă prelegerile în care să se combată relele, luxul, alcoolismul, semidoctismul, indiferențismul și altele.

Capelanul Dimitrie Mandea în recenziunea sa constată, că și această temă a fost bine lucrată, atinge însă cestiuni nouă, cari completează tema lui Frăncu, ca d. e. răpaușul de Duminecă, îmbrățișarea diferitelor rami economice, sfătuiră poporului ași da copii la meserii, să nu iee bani împrumut pentru nimicuri, să dea numai sfaturi bune poporului, să combată socialismul, anarhia și alte rele ce le observă în popor, să folosească timpul iarna cu cetirea, să se dea mai multă atențiune bibliotecilor, să deprindem poporul la jertfă, să se înființeze fonduri culturale etc.

La discuția ce a urmat T. Măhăra arată, că discordia între preot și învățătoriu a fost

bine accentuată în temă, propune a se vota autorului mulțămite. G. Jugărean e contra mulțămitei, căci fie-care e dator să lucreze teme, dacă e încredințat cu acesta. M. Frătilă e pentru publicarea temei.

V. Bonea e contra publicării, ca să nu știe lumea discordia dintr-unii și alții și crede, că consistoriul să iee măsuri pentru îndreptarea relor.

N. Voila e pentru publicare, tocmai din cauză că preoțimea e foarte slab reprezentată pe la conferențe.

I. Nemeș încă e pentru publicare.

Protopopul Căndea încă e de părere, ca tema să se publice, deore-ce am ajuns timpul când și învățătorii trebuie să fie considerați de aceea ce sunt, cari alături cu preoțimea lucrează pentru luminarea și desptetarea poporului.

C. Popa încă e pentru publicare, dar să se intercaleze și principiile scose la ivelă de capelanul Mandea, cari întregesc foarte bine tema de sub întrebare.

Comisariul apreciind și din partea domniei-sale atât temele, cât și recenziunea capelanului Dimitrie Mandea, enunță ca concludent al conferenței, că elaborețele cum și critica au fost bine lucrate și se recomandă Vener. Consistoriu, ca să le dea publicității în ziarul „Telegraful Român”.

La finea acestei ședințe, la propunerea inv. Ios. Stoica se expediază I. Preaș, domn archiepiscop și metropolit Ioan următoarea depeșă: „Învățătorii din tractul Avrighului și Sibiului adunați în conferență vă trimit espreșiunea iubirii și alipirei omagiale”.

(Va urma.)

Teatru român în Sibiu.

Sibiu, 15 Maiu n.

Nu putem avea de cât numai cuvinte de laudă și de recunoștință la adresa domnului Zaharie Bărsan, artistul nostru dramatic, și la adresa tuturor celor cari i-au dat mână de ajutor și au contribuit cu zel și însuflețire la splendidul succes al celor două reprezentațiuni teatrale ce le-am avut în seara din urmă, Sâmbătă și Duminecă, în teatrul originar din loc, aranjate de el Bărsan.

Chiar și numai faptul, că de pe bina teatrului sârbesc din Sibiu ni-a fost dat de nou se auzim graiul românesc, frumosul grai românesc, limba românească plină de poetice frumoseți, vorbită cu o accentuare corectă și frumoasă, e destul pentru a electrisa inimile bine simțitoare românești. Unde mai pui apoi celalalt fapt, că reprezentația a fost artistică în cel mai strict înțeles al cuvântului, în ambele seri? Rolurile toate au fost studiate cu o pedanterie uimitoare, și pășirea pe bină a fost atât de sigură la toți diletanții, în cât trebuia să crezi, că pe bină au crescut. Diletanțele și diletanții au rivalizat cu artistul Bărsan, măiestrul lor, și cu artista derăvșită, d.șora V. așa, că dacă un străin s'ar fi aflat la reprezentațiunile teatrale române de Sâmbătă și Duminecă, nu putea părăsi teatrul cu altă impresie de cât: cu aceea, că Românii din Sibiu au o trupă teatrală compusă din cele mai bune forțe artistice. Pentru-că nu numai adeverați artiști, dl. B. și d.șora V., ci toți și toate au fost de așa-dată artiști desăvârșiți.

După cum am fost anunțat, Sâmbătă s'a jucat drama „Jean Marie”, în care artistul Bărsan a avut rol dublu, (Jöel și Jean Marie) ear' d.șora V. a jucat rolul Terezei, așa cum numai o artistă poate se'l joca. A urmat apoi drama „Necinstiții”, în care pe lângă numiții artiști au avut roluri bine interpretate dnii Enescu, Morariu și Munthiu, apoi d.șorele Adela Oltean și Goga. Public numeros la teatru. Prestațiunile tuturor au fost viu aplaudate. D.șora V. a primit un frumos coșuleț cu flori.

Duminecă seara teatrul a fost apoi îndesat de lume românească. S'a jucat întâi drama „Lăutariul din Cremona”, în care a escelat d.șora H. Cosma în rolul Gianinei, apoi domni Bărsan, Enescu și Morariu, în urmă comedia „Trei pălării de dame”, care a ținut publicul în continuă bună dispoziție. S'a dovedit de nou, că pentru publicul nostru nu sunt dramele îndoișătoare, ci comedile ușoare și vesele. În plesă din urmă frumoasă prestațiune ni-au dat: dna Tritean, d.șorele Colbasi, Leményi, Muntean și surorile Popescu, apoi domni Bărsan, Enescu, Munthiu și Morariu.

Tote și toți au jucat nu numai cu pricepere, ci și cu voe, ceea-ce contribuie foarte mult la succesul fie-cărei reprezentațiuni teatrale. Câte un frumos coș cu flori au primit în seara aceasta dna Tritean și d.șorele Cosma și Muntean.

Incheiem, dorind sibienilor multe seri plăcute ca aceste dovă din urmă.

Nr. 4094 Plen.

Cerculariu

cătră membrii ordinari și ad hoc ai sinodului protopresbiterial din tractul Făgărașului.

Prin ordinul consistorial din 4 April 1905 nr. 2958 numit fiind comisariu consistorial pentru alegerea de protopresbiter gr. or. al tractului Făgărașului, în conformitate cu §. 16 din regulamentul pentru procedura la alegerea de protopresbiter cu cerculariul din 11 April 1905 nr. 2958 Plen. am convocat sinodul electoral al acestui tract pe ziua de Sâmbătă, 30 April a. c. st. v., dimineța la orele 10 în biserică noastră din Făgăraș, în scopul de a săvârși alegerea de protopresbiter.

Deore-ce alegerea contemplată a se face atunci, din cauza unor defecte de formă neatârnatore de mine, s'a amânat, prin această din nou convoc sinodul electoral al tractului Făgărașului pe ziua de Mercuri 18 Maiu a. c. st. vechiu dimineța la orele 10 în biserică noastră din Făgăraș, în scopul de a săvârși alegerea de protopresbiter.

Un exemplariu din acest cerculariu se trimite cu posta fie-cărui membru ordinar și ad hoc al sinodului protopresbiterial electoral din tractul Făgărașului.

Totodată convoc pe Marți, 17 Maiu a. c. st. v., 11 ore a. m. pe membrii comitetului protopresbiterial gr. or. la ședință în cancelaria protopresbiterială, spre a constata calificățiunea concurenților și a compune lista de candidare.

Sinodului va premerge sânta liturgie și chemarea duhului sânt, la care sunt poțuți a lua parte toți membrii sinodului.

Sibiu, 2/15 Maiu 1905.

Mateiu Voileanu
 comisariu consist.

De la reuniunea higienică.

Ni-s'a trimis spre publicare următorul comunicat:

Reuniunea higienică din Sibiu confere în fie-care an câteva locuri fără plată în colonia de copii de la Oena pentru locuitori fără mijloc d'n comitatul Sibiu, fără deosebire de confesiune și naționalitate. În considerare, că numărul petenților pentru aceste locuri crește din an în an, comitetul reyniunei igienice a decis să poarte semă de această necesitate și să urce numărul locurilor acestora gratuite pentru anul 1906 la șese, se înțelege, în credință că interesul populațiunei se va întorce eară către lucrarea numitei reuniuni.

Faptul, că priceperea populațiunei pentru scopurile acestei instituțiuni — care în cursul anilor a aflat primire și în câmpul de activitate al filialelor sibienă ale reuniunilor de la Crucea roșie și Crucea albă — a ocupat tot mai mult teren, se explică din rezultatele favorabile, cari le dovedește colonia de copii din Oena, mulțămite deosebite în grijiri din partea surorilor de caritate evanghelice.

Cu părere de rău trebuie să constatăm că numărul membrilor reuniunii, cari în anul înființării (1889) a fost 559, a scăzut în decursul timpului — mai cu samă prin repășire din reuniune — la 243, și astfel activitatea reuniunii a fost redusă la o măsură modestă cu toate că contribuirea anuală este numai de 2, resp. 1 corónă.

Următoarele date dau deslășire despre locurile gratuite date de reun. hig. de la anul 1889 încôce:

1889 1 copil (din Sibiu);
 1890 3 copii (din Sibiu);
 1891 3 copii (din Sibiu);

1892 4 copii (din Vurpăr, Avrigh, Sebiște, Sibiu);

1893 4 copii (din Sebeș, Sibiu);

1894 5 copii (din Cacova, Sibiu, Sebeș);

1895 5 copii (din Cristian, Sebeș, Sibiu, Gârbova);

1896 5 copii (din Cristian, Călnăd e, Cacova, Sebeș);

1897 6 copii (din Călnădie Sibiu, Sebeș);

1898 6 copii (din Sebeș, Sibiu);

1899 5 copii (din Șura-mare, Noerichiu, Turnișor, Sibiu, Sebeș);

1900 5 copii (din Sibiu, Sebeș);

1901 5 copii (din Călnădie, Apoldamle, Noerichiu, Sebeș, Sibiu);

1902 5 copii (din Șura-mare, Păunul-de-jos, Sebeș, Sibiu);

1903 5 copii (din Călnădie, Noerichiu, Sebeș, Sibiu);

1904 5 copii (din Noerichiu, Păunul-de-jos, Sebeș, Sibiu);

1905 5 copii (din Șura-mare, Hamb, Călnădie, Sebiște, Sibiu).

NOUTĂȚI

Sfântul sinod al bisericii gr. ort. din România s'a întrunit în sesiune ordinară ieri, Duminecă, 1/14 Maiu, în București.

Adresa coaliției. În ședința de Joi a dietei ungare adresa coaliției, menită să fie înaintată Monarhului, a fost votată cu mare majoritate de voturi, ear' adresa naționalistilor a fost respinsă. Dintr-un deputat naționalist au mai vorbit la adresă Români Dr. Aurel Vlad și Dr. Ioan Suciu, apoi Slovaciul Milan Hodja. Vineri adresa a fost votată și în a treia cet'ra, apoi a fost subscrisă și sigilată, pentru a fi trimisă Majestății Sale prin ministrul-president Tisza.

Contele Tisza la Viena. Sâmbătă la orele 10 prin-ministrul Tisza a fost primit în audiență la Viena. A solicitat de nou numirea unui comitet de guvern. Majestătea Sa n'a luat încă nici o hotărâre. Sâmbătă seara contele Tisza a sosit îndărăt la Budapesta.

Alegerea de la Baia-de-Criș. În contra alegerii deputatului naționalist Vasile Dămian din cercul Baia-de-Criș s'a înaintat protest la dietă. Comisiunea verificătoare s'a pronunțat Joi seara asupra protestului, ordonând cercetare, pentru a se constata dacă sunt adevărate cele apuse în protest. Cercetarea o va face un deputat emis din partea dietei.

Esamene. În zilele din urmă au dat esamenul de funcționari publici medicii români Dr. Aurel Maniu și Dr. Titu Perșila la universitatea din Budapesta, ear' medicii Dr. Octavian Proștean la universitatea din Cluj.

Inmormântarea preotului Leonte Pușcariu s'a făcut, Joi, în Schodul Branului. Pe lângă membrii distinsei familii, în frunte cu Ilustrățiile lor, Ioan cav. de Pușcariu jude de curie în pens, și Dr. Ilarion Pușcariu, archimandrit și vicariu archiep., frăți răposatului, cari veniseră de la ședințele sinodului archidiecezan, la inmormântare au luat parte multe mare de popor și toți preoții învățătorii și fruntașii comunelor brăneșene, apoi preoțimea și învățătorii din Zărneci în frunte cu administratorul protop. și protopresbiter onorar Ioan Dan, apoi dna Elena Dr. I. Metianu și alți numeroși prieteni și stimatori ai decedatului. Cereșmonialul funeb. bisericesc atât de pătrunzător l'au îndepărtat 26 de preoți din tractul Branului în frunte cu protopresbiterul. Cântările le-a cântat corul învățătorilor. S'au ținut 2 discursuri funebrale. Unul de părintele protopresbiter Ioan Dan, care a zugrăvit prin tablouri și asemănări admirabile viața vrednică a preot și părinte, altul de colegul răposatului G. Babeș, care a înfățișat mai de aproape biografia și caracterul lui, arătându-i meritele ce și-le-a câștigat prin buna creștere dată poporului, prin înmulțirea averii bisericești, prin ridicarea noului edificiu școlar etc. După actul inmormântării, care a ținut două ore și jumătate, a urmat pomana obișnuită la familiile fruntașe, de cari s'au împărțit toți cei-ce și-au ținut de datorință a petrece la locul de vecinică odihnă pe unul din cei mai distinși reprezentanți ai generației bătrânilor nostri preoți români. — Fie pârîna ușoră și amintirea binecuvântată.

Rapórttele despre decurgerea conferențelor învățătorești se vor publica pe rând.

Coroane eterne. In memoria mult regretatului *Nicolae Neamțu*, fost învățător în Sătești, eu mai dăruit la fondul de 20 filieri al „Reunirii” sodailor români din Sibiu^u, și anume: *Virgil Onit*, director gimn. (Brșov); *Dr. Liviu de Lemény*, avocat; *Nic. Borze*, paroch (Vlștes); *Dr. Vasile Bolog*, director, Beșere câte 2 cor.; *Dr. Petru Șpan*, profesor semin. 1 cor.

14 — 10 = 4, adeca data di e a 4 a Idus din Iunie. *Problema III:* diua 17 Octomvrie, a cata e in Calendariul Roman? *Deslegare:* In Oct. iusurile tin pana la 15-a di, celelalte dile matore sunt de Calenda, asiada a 17-a Octo. vrie cade in rendul Calendelor, deci: $31 + 1 - 33 - 17 = 16$, adeca data di cade in a 16-a di din Calenda, care dela luna vij-

